

Asia: VN/8915/2024

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalveluiden kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Onko teillä yleistä lausuttavaa esityskokonaisuudesta?

Keravan ja Sipoon työllisyysalue pitää kannatettavana esityksen pyrkimystä keventää työnhakijan palveluprosessia. Yleisesti ottaen kaikki esityksen sääntelyä keventävät esitykset ovat tervetulleita ja kannatettavia.

1. Onko teillä yleistä lausuttavaa palveluprosessista?

Vallitsevassa tilanteessa työvoimaviranomaisen henkilöstöresursseista joudutaan kohdentamaan huomattavan suuri osa sellaisiin hallinnollisiin tehtäviin, jotka aiheutuvat monipolvisesta ja laeilla ja asetuksilla tarkkaan säädellystä asiakkaan palveluprosessista ja muista velvoitteista. Asiantuntijoiden työaika kohdentuu huomattavassa määrin lakisääteisestä työttömyysturvasta huolehtimiseen sekä työnhakukeskustelujen ja täydentävien työnhakukeskustelujen kaavamaiseen järjestämiseen, eikä varsinaiselle asiakkaan työllistymistä edistävälle työlle ja asiakkaan tarpeiden mukaisille tapaamisille ja työnvälitystehtävän hoitamiselle jää riittävästi aikaa.

2. Koetteko alkuhaastattelun järjestämisen määräajan pidentämisen viidestä arkipäivästä kymmeneen arkipäivään kannatettavana?

Työnhakijan alkuhaastattelun määräajan pidentäminen kymmeneen päivään on kannatettava muutos.

3. Onko täydentävien työnhakukeskustelujen perustuminen asiakkaiden palvelutarpeeseen mielestänne tarkoituksenmukaista?

Täydentävien työnhakukeskustelujen tarveharkintaisuus on erittäin kannatettava muutos: kaavamainen ja jäykkä palveluprosessi ei todellisuudessa ohjaa työpanosta työllistämiseen, vaan huomio kiinnittyy väkisinkin tiukasti ohjatun prosessin oikein suorittamiseen.

4. Näettekö nykyisestä muistutuskäytännöstä luopumisen ja työnhaun voimassaolon päättyminen ensimmäisestä asioinnin laiminlyönnistä kannatettavana?

-

5. Koetteko työllistymissuunnitelmien sisältöjen määrittelyn olevan palveluprosessin toimivuuden kannalta oleellisia?

-

6. Koetteko asiakkaiden palveluprosessiin sisältyvien asiakastapaamisten sisältöjen määrittelyn olevan palveluprosessin toimivuuden kannalta oleellisia?

-

1. Onko teillä yleistä lausuttavaa työnhakuvelvollisuutta koskevista muutoksista?

-

2. Näettekö, että alennetun työnhakuvelvollisuuden asettamisen yhteydessä arvioitavissa seikoissa on huomioitu oleelliset tekijät?

-

3. Tukeeko työnhakuvelvollisuutta koskevan sääntelyn yksinkertaistaminen ja tietyistä poikkeuksista luopuminen työnhakuvelvollisuuden tarkoituksenmukaista asettamista?

-

4. Työnhakuvelvollisuuteen ehdotettavat muutokset tuovat tietyt asiakasryhmät (esim. osa-aikatyössä olevat sekä henkilöt, joilla on tiedossa myönteinen muutos työnhaun tilanteeseen) yleisen työnhakuvelvollisuuden alentamisen kriteerien piiriin. Näettekö tämän kannatettavana?

-

1. Onko teillä yleistä lausuttavaa työtarjouksiin tehtävistä muutoksista?

Haettavaksi osoitettujen työpaikkojen velvoittavuuden lisääminen on kannatettava muutos.

2. Tukeeko työtarjouksiin heti työnhaun alusta alkaen ehdotettava velvoittavuus työllistymistä ja työtarjousmenettelyn tarkoituksenmukaista toimeenpanoa?

-

3. Selkeyttääkö työtarjouksiin ehdotetut muutokset kokonaisuutena työtarjouksia koskevaa sääntelyä?

-

1. Onko teillä lausuttavaa työnhakijalle tai työvoimaviranomaiselle ehdotetusta velvollisuudesta työnhakuprofiilin laatimiseen ja julkaisemiseen palvelualustalla?

Asiakkaan velvollisuus työnhakuprofiilin luomiseksi on kannatettava, mutta vastuun siirtäminen työvoimaviranomaiselle asiakkaan jättäessä veloitteet täyttämättä, ei tue hallituksen esityksen pääpyrkimystä keventää työvoimapalvelujen lakisääteistä palveluprosessia, vaan lisää sääntelyä ja työvoimaviranomaisen tehtäviä. On todennäköistä, että esitetyn muotoilun päätyessä voimassa olevaan lainsäädäntöön, hyvin suuri osa työnhakuprofiilien luomisesta jää työvoimaviranomaisen tehtäväksi, varsinkin jos asiakkaalle ei seuraa sanktioita tilanteesta, jossa hän ei itse mainittua tehtävää hoida. Tämä sitoo työvoimaviranomaisen resursseja huomattavan määrän tehtävään, joka tämän ajan tekniikalla olisi hoidettavissa suurelta osin teknisillä ratkaisuilla.

2. Onko teillä lausuttavaa työnhakijoiden työnhakuprofiilissa olevien henkilötietojen (koulutus, työkokemus, muu osaaminen ja työtoiveet) julkaisemisvelvollisuudesta ehdotetussa muodossa julkisena tietopalveluna?

-

3. Onko teillä lausuttavaa työnhakuprofiilien tietovarantoa koskevista muutoksista?

-

4. Onko teillä muuta lausuttavaa palvelualustaa tai työnhakuprofiileja koskeviin muutoksiin?

Mahdollisuus työnhakuprofiilien toteuttamiseen automaatioon perustuen sen tiedon pohjalta, joka asiakkaasta on asiakastietojärjestelmään kirjattu, on perusteltua huolella selvittää ja arvioida tarkemmin sen toteuttamisen kustannukset. Koska työvoimaviranomaisella on käyttövelvoite KEHA-keskuksen ylläpitämiin asiakastietojärjestelmiin, eikä kunnilla ole tosiasiallista mahdollisuutta vaikuttaa niiden kehittämistä ohjaavaan resursointiin tai erilaisten kehittämistarpeiden priorisointiin, on työnhakuprofiilien luomisen automatisointi perusteltua resursoida ja toteuttaa KEHA-keskuksen toimesta. Kuntien muodostamille työllisyysalueille ei tule kohdentaa näitä kuluja.

1. Onko teillä lausuttavaa koulutusta vailla olevia nuoria koskevista muutoksista? Erityisesti Opetushallitusta ja Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskusta pyydetään muun ohella arvioimaan esitettyjen muutosten kohderyhmien suuruutta, koska työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole ollut käytettävissään tähän tarvittavia tilastotietoja.

-

2. Onko teillä lausuttavaa työttömyysturvaseuraamuksia koskevista muutoksista?

-

3. Onko teillä lausuttavaa muista työttömyysturvamuutoksista?

-

1. Onko teillä lausuttavaa työllisyysvaikutusarvioihin?

-

2. Onko teillä lausuttavaa liittyen työvoimaviranomaisvaikutuksiin?

-

3. Onko teillä lausuttavaa muista vaikutusarvioista?

-

Muuta lausuttavaa?

-

Poteri Martti

Keravan kaupunki - Kaupunginhallituksen työllisyysjaosto, 19.3.2025